

LIETUVOS VYSKUPŲ KONFERENCIJA

S. Skapo g. 4, LT-01122 Vilnius, tel. (5) 212 5455, faksas (5) 212 0972
el. paštas LVK@lcn.lt

TIKINČIŲJŲ PARENGIMO ĮKRIKŠČIONINIMO, SUSITAIKINIMO BEI SANTUOKOS SAKRAMENTAMS NUORODOS

Į krikščionybę įveda trys sakramentai: **Krikštas**, kuris yra naujo gyvenimo pradžia; **Sutvirtinimas**, kuris tą gyvenimą sustiprina; ir **Eucharistija**, kuri maitina mokinį Kristaus Kūnu ir Krauju, kad jis taptų kaip Kristus. Šie sakramentai deda *pamatus* visam krikščioniškajam gyvenimui. Tikintieji šiais įkrikščioninimo sakramentais gauna vis daugiau dieviškojo gyvenimo turtų ir vis labiau priartėja prie tobulos meilės.“ (*Paulius VI, apašt. konst. "Divinae consortium naturae"*)

Krikšto sakramentas

Šventasis Krikštas yra viso krikščioniškojo gyvenimo pamatas, priangis į gyvenimą Dvasioje, vartai į kitus sakramentus. Krikštu mes esame išlaisvinami iš nuodėmės ir atgimstame kaip Dievo vaikai; tapę Kristaus nariais, įsijungiame į Bažnyčią kaip jos pasiuntinybės dalyviai.

PASIRENGIMAS:

1. Vaikų krikštas (iki 7 m. amžiaus)

Tėvai turi siekti auklėti savo vaiką katalikų tikėjimo dvasia. Vaikai paprastai krikštijami parapijos bažnyčioje per pirmuosius kelis mėnesius nuo gimimo. Tėvai kviečiami iš anksto susitarti dėl Krikšto datos su savo teritorinės parapijos klebonu.

Kunigai yra kviečiami ir raginami tėvus ir krikšto tėvus, prašančius krikštyti jų vaiką, supažindinti su jiems tenkančia rimta atsakomybe.

Ruošiantis Krikšto apeigoms, būtina iš anksto susitikti su parapijos klebonu ir susitarti dėl šio sakramento suteikimo datos. Prašantieji krikšto turi būti tinkamai susipažinę su Krikšto sakramentu ir jo apeigomis.

Kad Krikšto malonė galėtų išsiskleisti, svarbi yra *krikstatėvio* bei *krikštamotės* vaidmuo. Jie turi būti tvirtai tikintys, pajėgūs ir pasirengę pakrikštytajam padėti žengti krikščioniškojo gyvenimo keliu. Krikšto tėvais gali būti asmenys nuo 16 m ir vyresni. Jų uždavinys yra tikra

bažnytinė tarnyba. Visa bažnytinė bendruomenė yra atsakinga už krikšto metu gautos malonės išsiskleidimą ir išsaugojimą.

2. Suaugusiųjų įkrikščioninimas (nekrikštytų 7–14 metų vaikų ir suaugusiųjų)

Suaugusiųjų įkrikščioninimas apima Krikšto, Eucharistijos ir Sutvirtinimo sakramentų šventimą.

Kandidatas, norintis priimti Įkrikščioninimo sakramentus, turi susitikti su savo gyvenamosios vietos parapijos klebonu kur bus supažindintas su pasirengimo tvarka, katechetinių kursų svarba ir lankymo sąlygomis.

Pabaigus katechetinę pasirengimo programą svarbu suderinti tinkamą sakramentų šventimo laiką su savo parapijos klebonu arba su kunigu. Sakramentus teikiantis kunigas apie suaugusiojo Įkrikščioninimą praneša vietos Vyskupui ir gauna jo leidimą.

Jei Įkrikščioninimo sakramentai bus švenčiami Lietuvoje, tuomet būtina parapijos klebonui Lietuvoje pateikti išduotą pažymėjimą apie išklaustą katechetinio pasirengimo programos kursą.

Sutvirtinimo sakramentas

Sutvirtinimo sakramentu pakrikštytieji tobuliau susiejami su Bažnyčia ir praturtinami ypatinga Šventosios Dvasios stiprybe. Jie tampa tikrais Kristaus liudytojais ir labiau įpareigojami skleisti ir ginti tikėjimą žodžiais bei darbais.

PASIRENGIMAS:

Rengiant krikščionį sutvirtinimui, reikia siekti, kad jis būtų skatinamas glaudžiau vienytis su Kristumi, gyviau atsiverti Šventajai Dvasiai, Jos veikimui, Jos dovanoms ir Jos įtakai ir kad galėtų geriau imtis apaštališkosios krikščionio gyvenimo atsakomybės. Todėl sutvirtinimo katechezė tesistengia žadinti priklausomybės Jėzaus Kristaus Bažnyčiai – tiek visuotinei Bažnyčiai, tiek parapijos bendruomenei – suvokimą. Pastarajai tenka ypatinga atsakomybė už sutvirtinamųjų parengimą. Todėl besirengiantys priimti Sutvirtinimo sakramentą turi užbaigti visą atitinkamo katechetinio pasirengimo programos kursą vietos parapijoje arba katalikiškoje mokykloje. Katechezinių programų bei pasirengimo trukmę nustato parapija arba laikomasi vyskupijos išleistų nurodymų.

Sutvirtinamiesiems, kaip ir krikštijamiesiems dera tikėtis dvasinės Sutvirtinimo globėjo arba globėjos paramos. Būtų gera, kad krikštatėviai ir Sutvirtinimo globėjai būtų tie patys asmenys: tai stipriau pabrėžtų abiejų sakramentų vienybę. Sutvirtinimo globėjai turi būti praktikuojantys katalikai, patys priėmę Sutvirtinimo sakramentą, būti pakankamai brandaus amžiaus (paprastai nuo 16 m. ar vyresni), idant galėtų atlikti Sutvirtinimo globėjo vaidmenį. Sutvirtinimo Globėjas gali būti vyras arba moteris.

Tėvai negali būti savo vaikų Sutvirtinimo globėjais.

Pabaigę katechetinio pasirengimo programą savo parapijoje arba katalikiškoje mokykloje kandidatai yra kviečiami ir prašomi dėl Sutvirtinimo sakramento šventimo datos ir laiko susitarti su vietinės parapijos klebonu arba kunigu Lietuvoje. Parapijos klebonui reikia pateikti Krikšto pažymą ir katechetinio parengimo programos baigimo pažymėjimą.

Atgailos ir Sutaikinimo bei Eucharistijos sakramentai

Nuodėmė pirmiausia yra Dievo įžeidimas, bendravimo su Juo nutraukimas. Kartu ji pažeidžia bendrystę su Bažnyčia. Dėl to atsivertimo vaisius esti ir Dievo atleidimas, ir sutaikinimas su Bažnyčia. Liturgiškai tai išreiškia ir atlieka Atgailos ir Sutaikinimo sakramentas

Priimantiems Atgailos sakramentą Dievas gailestingai atleidžia Jam padarytus įžeidimus; drauge jie sutaikinami su Bažnyčia, kurią sužeidė nusidėdami ir kuri savo meile, pavyzdžiu ir maldomis padeda jiems atsiversti.

Sutaikinimo sakramentas taip pat vadinamas Išpažinties, arba Atleidimo, sakramentu. Per šį sakramentą išpažįstame savo nuodėmes kunigui ir pripažįstame, kad Dievo meilės bei gailestingumo dėka per kunigo sakramentinį išrišimą mums suteikiamas atleidimas ir dovanojama ramybė. Tampame sutaikinti su Dievu. Nors esame įpareigoti bent kartą per metus išpažinti sunkiąsias nuodėmes, rekomenduojama švęsti Atgailos ir Sutaikinimo sakramentą kas mėnesį.

Šventoji Eucharistija užbaigia įvedimą į krikščionybę. Žmonės, Krikštu iškelti į karališkosios kunigystės garbę, o Sutvirtinimu tapę dar panašesni į Kristų, eucharistiniu būdu drauge su visa bendruomene dalyvauja paties Viešpaties Jėzaus aukoje. Eucharistija yra „viso krikščioniško gyvenimo versmė ir viršūnė“. Visi kiti sakramentai, kaip ir visos bažnytinės tarnystės bei apaštalavimo darbai, yra susiję su šventąja Eucharistija ir į ją nukreipti. Juk šventojoje Eucharistijoje sutelktas visas dvasinis Bažnyčios gėris – pats Kristus, mūsų Velykų Avinėlis.

PASIRENGIMAS:

Pasiruošimas pirmajai Išpažinčiai vyksta drauge su pasirengimu pirmajai Komunijai.

Besiruošiantis Atgailos ir Eucharistijos sakramentų šventimui turi sąmoningai suvokti nuodėmės prasmę, būtinybę atsiprašyti Dievo ir norėti atsiduoti Dievo gailestingumui.

Vaikai (nuo 10 m. amžiaus) ar suaugę kandidatai, besirengiantys pirmą kartą priimti šiuos sakramentus, turi lankyti kursus parapijoje arba vietos katalikiškoje mokykloje. Pasirengimo trukmę nustato parapija arba laikomasi vietos vyskupo išleistų potvarkių.

Pabaigę katechetinio pasirengimo programą savo parapijoje arba katalikiškoje mokykloje kandidatai yra kviečiami ir prašomi dėl Susitaikinimo ir Eucharistijos sakramentų šventimo datos ir laiko susitarti su vietinės parapijos klebonu arba kunigu Lietuvoje. Parapijos klebonui reikia pateikti Krikšto pažymą ir katechetinio parengimo programos baigimo pažymėjimą.

Santuokos sakramentas

Santuokine sandora vyras ir moteris tarpusavyje sudaro bendrystę, kuri savo prigimtimi skirta sutuoktinių gerovei, taip pat vaikų gimdymui ir auklėjimui. Kristus pakylėjo šią sąjungą tarp pakrikštytų asmenų į sakramento garbę.

Katalikų Bažnyčioje santuoka tarp dviejų katalikų paprastai švenčiama Šv. Mišių metu, pabrėžiant visų sakramentų ryšį su Kristaus mirtimi ir prisikėlimu.

Santuokinės sandoros šalys yra pakrikštyti vyras ir moteris, laisvi sudaryti santuoką ir laisvai išreiškiantys savo sutikimą. Bažnyčios požiūriu, „abipusis sutuoktinių sutikimas yra būtinas elementas „įvykti santuokai“. Jei nėra sutikimo, nėra ir santuokos.

PASIRENGIMAS:

Norinti tuoktis sužadėtinių pora yra kviečiama prieš metus iki numatomos vestuvių datos pranešti apie tai Jums priklausančios teritorinės parapijos klebonui arba Lietuvoje esančios parapijos, kurioje ketina iškilmingai švęsti savo santuoką, klebonui.

Besirengiančių santuokai sužadėtinių poros privalo įsitraukti į parapijos vykdomą pasirengimo santuokai programą. Toks pasirengimas leidžia sužadėtiniams geriau pažinti vienas kitą, daugiau sužinoti apie Bažnyčios mokymą šeimos ir santuokos klausimais, Santuokos

sakramento neišardomumą bei sutuoktinių ištikimybę, Dievo teikiamas malones, pagrindinius sutuoktinių uždavinius, jų teises ir pareigas.

Parapijos klebonui, kurioje vyks Santuoka, sužadėtiniai privalo pristatyti šiuos dokumentus:

1. Asmens gimimo liudijimą ir pasą.
2. Krikšto pažymą, kurią privalu gauti iš parapijos, kurioje sužadėtinis/ė buvo krikštyti archyvo. Šioje pažymoje turi būti nurodytas ir asmens laisvo stovio įrašas sudaryti santuoką.
3. Išklaudytos santuokos pasirengimui skirtos pasirengimo programos liudijimą.
4. Švenčiant santuoką ne vienoje iš sužadėtinių parapijų, privaloma gauti iš gyvenamosios parapijos klebono leidimą švęsti santuoką pasirinktoje bažnyčioje.

Sužadėtiniai, kurie rengiasi švęsti santuoką Lietuvoje, bet gyvena užsienyje ilgiau nei pusę metų, privalo pasirengimo santuokai anketą užpildyti toje parapijoje, kurioje tuo metu gyvena, jai pristatant visus reikiamus dokumentus. Parapijos klebonas, užpildęs santuokos pasirengimo anketą ir įsitikinęs, kad nėra jokių kliūčių santuokai sudaryti, anketą persiunčia į parapiją, kurioje vyks santuoka per savo vyskupijos kuriją. Vyskupijos kurija Lietuvoje, gavusi santuokos anketą, persiunčia ją į parapiją, kurioje bus švenčiama santuoka.

Priklausomai nuo gyvenamosios vietos gali būti reikalaujama prieš bažnytinę santuoką ją įregistruoti civilinės metrikacijos įstaigoje.

Būsimiems sutuoktiniams dera savo santuokai pasirengti švenčiant Susitaikinimo sakramentą (Išpažintį).

Parengė
LVK delegatas užsienio katalikų sielovadai
Prel. E. Putrimas